

**ПРОБЛЕМА ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРУ В ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ
З ПОГЛЯДУ СУБ'ЄКТІВ ЛЬОТНОЇ ПРАЦІ**

Актуальність даної тематики промотивована наявністю поняття індивідуально-типологічні риси особистісного чинника, що є фундаментальними у відношення до визначення проблематики людського фактору з точки зору цивільної авіації. Адже найбільша кількість авіаційних катастроф та різного роду інцидентів пов'язана саме з помилками дій екіпажів ПС, порушенням останніми правил виконання польотів, а також з хибними діями спеціалістів наземних служб, які ввійшли в авіаційну термінологію під загальним поняттям «людського фактору».

На нашу думку важливим є співвіднесення концепції помилки суб'єктів льотної праці, як генеруючого поняття щодо окреслення диспуту на актуальну проблематику. На думку В. А. Бодрова, похибка – це результат дії, здійсненої неправильно та неточно, всупереч актуальному, наміченому плану дій.

Н.Г. Горбач відзначає, що при проведенні практичної діяльності з позицій системного підходу в цивільній авіації, слід надавати домінантне значення ролі свідомості та підсвідомих особливостей у структурі суб'єктів льотної праці. Таким чином, контроль самого індивіда за виконанням дії – одна з найважливіших функцій психічної сфери, детермінована виникненням рухового автоматизму. Тому слід акцентувати увагу на тому, що про наявність помилки можна стверджувати тільки у випадку здійснення свідомого вчинку.

На нашу думку, в даному випадку самі уявлення про систему когнітивних психічних процесів можуть бути детермінуючими чинниками аналізу системи похибок. Загальноприйнятим є виділення наступних сфер, вірогідних основ виникнення деструкцій пізнавальних процесів: сприймання, пам'яті, мислення уваги.

Беручи до уваги проблематику людського фактору в цивільній авіації, відзначимо емпіричні дані, отримані в результаті лонгitudного дослідження (2004 – 2005 р. р.) науково-навчальним центром Красноярського коледжу цивільної авіації. Щодо питання відносно рівня впливу людського фактору на безпеку польотів, важливими є наступні показники у відповідях респондентів: 27% – вплив перебільшено, 22% – значущість зменшено. Таким чином, на рині практичних значень можна стверджувати про наявність впливу фактора індивідуальних особливостей на здійснення льотної праці.

Отже, при теоретичному аналізі проблематики людського фактору, можна стверджувати про роль особистісних характеристик щодо формування професійних компетенцій у суб'єктів льотної праці. Не викликає сумніву також сіввіднесення успішності даного виду діяльності з відсутністю деформацій когнітивної сфери.